

Република Србија
Министарство просвете, науке
и технолошког развоја
Школска управа Ваљево
Карађорђева 31
14000 Ваљево
Србија

Телефон и факс:
+381(0)14-226-602, +381(0)14-227-651

E-mail:
suvvaljevo@mpn.gov.rs

424 број: 611-43/2019-15
Датум: 18. 02. 2020. г.

ПРИЛАГДЕН
Организација
Извештај о спољашњем вредновању квалитета рада
школе

		20. 02. 2020.	
	61		

**МУЗИЧКА ШКОЛА „МИХАИЛО ВУКДРАГОВИЋ“
ШАБАЦ**

Директору школе

Поштовани,

у прилогу Вам достављамо Извештај о спољашњем вредновању квалитета рада које је обављено у Вашој школи.

С поштовањем,

**РУКОВОДИЛАЦ
Школске управе Ваљево**

Република Србија
Министарство просвете, науке и
технолошког развоја
Школска управа Ваљево
Карађорђева 31
14000 Ваљево

Tel & Fax: +381(0)14-226-602,
+381(0)14-234-214,
+381(0)14-227-651
e-mail: suvaljevo@mpn.gov.rs

Бр. 909-424-611-43/2019-15

**ИЗВЕШТАЈ
О СПОЉАШЊЕМ ВРЕДНОВАЊУ КВАЛИТЕТА РАДА
МУЗИЧКЕ ШКОЛЕ „МИХАИЛО ВУКДРАГОВИЋ“, ШАБАЦ**

На основу овлашћења из члана 170. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018. и 10/2019.), члана 2. - 7. Правилника о стручно-педагошком надзору („Службени гласник РС”, бр. 87/19) и члана 14. Правилника о вредновању квалитета рада установа („Службени гласник РС”, бр. 10/2019), Тим за спољашње вредновање у саставу др Зорица Јоцић, Катарина Петровић, Љиљана Рељић, Ђоко Петровић и Дражан Милосављевић просветни саветници Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Школска управа Ваљево, извршили су дана 28. и 29. новембра 2019. године, спољашње вредновање квалитета рада музичке школе „Михаило Вукдраговић“ у Шапцу.

У Ваљеву,
22. 01. 2020. године

ИЗВЕШТАЈ О СПОЉАШЊЕМ ВРЕДНОВАЊУ

Спољашње вредновање квалитета рада музичке школе „Михаило Вукдраговић“ у Шапцу је обухватило:

- увид у школску документацију и евиденцију.
- разговоре са 5 интересних група у оквиру рада Школе: 16 ученика, 16 наставника, 16 родитеља; разговор са директором школе, помоћником директора и Школским одбором; разговор са стручним сарадницима – 2 психолога и библиотекаром, секретаром, шефом рачуноводства, члановима тимова за: инклузивно образовање, обезбеђивање квалитета и развој установе, актива за развојно планирање и за самовредновање.
- посету часовима, укупно 34 (10 часова теоријске наставе и 24 часа индивидуалне/инструменталне наставе); 23 часа су посвећена у оквиру основне музичке школе (од којих, 19 часова инструментална настава и 4 часа солфејо) и 11 часова у оквиру средње музичке школе (од којих, 4 часа – општеобразовни предмети).

На основу утврђеног стања од укупно 23 стандарда за средње школе, констатује се да је остварено свих 23 стандарда: 8 стандарда (34,78%) на нивоу квалитета 4, док је 15 стандарда (65,22%) на нивоу 3. Оцењено је да Школа остварује добар квалитет рада у свим областима, нарочито у *Организацији рада, управљању људским и материјалним ресурсима*.

У области квалитета **Програмирање, планирање и извештавање**, оцењује се да постоји изузетно добра оствареност програмирања образовно-васпитног рада у функцији рада школе, док су добро оцењени: планирање рада органа, тела и тимова у функцији ефективног и ефикасног рада у школи и планирање образовно-васпитног рада које је усмерено на развој и остваривање циљева образовања и васпитања, стандарда постигнућа/исхода у наставима предметима и општих међупредметних и предметних компетенција.

Школски програм се заснива на прописаним начелима за израду овог документа. Посебно позитивно се може оценити усмереност на међупредметне компетенције и исходе по нивоима у свим наставним предметима основне школе. Начело хоризонталне и вертикалне повезаности у изради Школског програма је остварено у мери у којој је то реално могуће у оквиру програма рада музичке школе (солфејо и инструментална настава; теорија музике и инструментална настава; хор, оркестар, камерна музика; упоредни клавир...). Садржај свих кључних школских докумената одражава специфичности саме установе. У већој мери се програмирање рада може заснивати на аналитичко-истраживачким подацима и проценама квалитета рада установе, иако је самовредновање и анализирање јаких и слабих страна увршћено у основу за израду Развојног плана установе.

Годишњи план је у великој мери усклађен са Школским програмом, Развојним планом и календаром. У оперативним плановима органа, тела, тимова, стручних сарадника и директора евидентно је уважавање актуелних потреба школе. Планови органа, тела и тимова одсликавају процесе рада и садрже: планиране активности, време реализације, носиоце реализације, али недовољно пројектују промене на свим нивоима деловања. Предвиђено је извештавање током школске године. Годишњи извештај садржи податке о раду школе и реализованим активностима и у великој мери је усклађен са Годишњим планом.

Наставници користе међупредметне и предметне компетенције и стандарде за глобално планирање наставе и исходе постигнућа за оперативно планирање наставе. У оперативним плановима и дневним припремама, видљиве су методе и технике којима је планирано активно учешће ученика на часу. Додатна настава се организује за ученике који се истичу својим

талентом, знањем и напредовањем. Допунска настава се организује за ученике који имају тешкоће у учењу и који не постижу одговарајући успех. Стручна већа предмета предлажу организовање допунске и додатне наставе. Припремна настава се организује за ученике који се упућују на разредни или поправни испит, као и за ученике који завршавају основну музичку школу – у виду припреме за наставак школовања у средњој музичкој школи.

Планирање васпитног рада са ученицима је пожељно да у већој мери буде засновано на аналитично-истраживачким подацима. Пожељно је такође, да припреме за наставни рад буду у већој мери засноване на самовредновању рада наставника и на рефлексивној пракси наставника.

Област **Настава и учење** је добро остварена у свим дефинисаним стандардима (наставник ефикасно управља процесом учења на часу; наставник прилагођава рад на часу образовно-васпитним потребама ученика; ученици стичу знања, усвајају вредности, развијају вештине и компетенције на часу; поступци вредновања су у функцији даљег учења; сваки ученик има прилику да буде успешан).

Специфичност наставе и учења у музичкој школи је превасходно у примени индивидуалне наставе, која наставницима омогућује да добро упознају своје ученике, њихове могућности, индивидуалне карактеристике, склоности и потребе. На основу тога, наставници креирају циљеве за сваки час, прилагођавају захтеве и темпо рада могућностима и потребама ученика и максимално посвећују време сваком ученику појединачно у складу са његовим/њеним образовним потребама и могућностима даљег напредовања. Часови групне наставе (нпр. солфеђо) с обзиром на мали број ученика у групама и сходно специфичним захтевима у настави и учењу такође, омогућују, прилагођавање рада на часу образовно-васпитним потребама ученика, уз активно учешће сваког од њих.

Часови се успешно структурирају и временски артикулишу. Ученици се поступно уводе и усмеравају ка усвајању вредности, развијању вештина и компетенција; стичу потребна музичка знања, проверава се њихово разумевање наученог, способност повезивања новог градива са претходно наученим. На часовима општеобрзовых предмета средње музичке школе, примењују се повремено одређене методе и технике рада кроз реализацију одређених активности у којима се ученицима омогућује да сами прикупљају, критички процењују и анализирају идеје, дају сопствене одговоре и решења.

Поступци вредновања су у функцији даљег учења нарочито када се ради о давању потпуних и разумљивих повратних информација које ученику пружају јасну слику о његовим/њеним постигнућима, темпу напредовања, евентуалним тешкоћама и начинима постизања прописаних исхода и постављених личних циљева у учењу (овладавању вештинама свирања одређеног инструмента/певања/стицања општих знања). Праћење напредовања ученика кроз вођење педагошке документације и применом формативног оцењивања је заступљено код већине наставника, али је у приличној мери разнолико састављено, сходно личном виђењу наставника, често у виду кратких бележака.

Дисциплина на часовима се успоставља у складу са договореним правилима, кроз добру сарадњу између ученика и наставника, узајамно поверење и поштовање. Наставници не штеде похвале у циљу мотивисања ученика на рад и даље усавршавање, у пуној мери показују поверење у могућности ученика и исказују позитивна очекивања у погледу њиховог успеха. Организовањем бројних концерата, јавних наступа и јавних часова свако од ученика има прилику да прикаже своја музичка умећа, стекне неопходно самопоуздање и буде успешан.

Област Образовна постигнућа ученика је веома добро остварена у погледу континуираног доприноса бОљим образовним постигнућима.

У Школи се прати даља каријера ученика након завршene средње школе (запослење, упис на факултете). Јасно су дефинисани циљеви за унапређивање постигнућа ученика. Ученици основне школе се припремају за наставак школовања у средњој музичкој школи. Ученици по ИОП-1, ИОП-у 2 постижу очекиване резултате. Пошто је настава индивидуализована, резултати су евидентни. Ученици се укључују у овај вид наставе према предлогу наставника, а на основу постигнућа на иницијалним тестовима и праћења током године. Планирани часови допунске наставе, која је организована из више наставних предмета, реализовани су. Ученици који су похађали ову наставу, показали су видан напредак у учењу. Резултат рада на додатној настави видљив је у оценама на општем успеху, а потврђује се и на такмичењима и смотрама. Одржан је велики број часова ове наставе. Ученици који су учествовали на такмичењима из више предмета, области или дисциплина, постигли су запажене резултате. У току школске године ученици се припремају за матурски, односно завршни испит; близу 53 % ученика средње школе постигло је одличан успех на матурском испиту. Школа спроводи иницијално процењивање, периодичне провере знања и све врсте испита, односно провере знања (годишњи испити, јавни и интерни часови, концерти, такмичења). До сада, Школа није учествовала у националним и међународним тестирањима.

Област Подршка ученицима је изузетно добро остварена у погледу функционисања система пружања подршке свим ученицима. Добро су остварени и: подстицање личног, професионалног и социјалног развоја ученика, као и функционисање система подршке ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.

Пружање васпитне подршке ученицима се може унапредити у погледу већег доприноса и организованијег рада стручних сарадника узимајући у обзир и сва временска ограничења. На основу анализе успеха и владања предузимају се мере подршке ученицима. Школа у великој мери укључује породицу, односно законске заступнике, у пружању подршке ученицима, али и даље постоје могућности за организовање заједничких активности где би родитељи били реални учесници.

У школи се организују програми/активности за развијање социјалних вештина (конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација...), мада у документацији има уопштених навода. Потребно је још више пажње посветити овом индикатору у делу основног музичког образовања. Интересовања ученика и праћење њихове укључености у ваннаставне активности су у великој мери основа за утврђивање понуде ваннаставних активности. У школи се промовишу здрави стилови живота, права детета, заштита човекове околине и одрживи развој, иако има простора да се реалним повратним информацијама од ученика и других актера живота и рада у Школи, побољша и овај сегмент рада.

У Школи су у доброј мери подржани ученици који припадају осетљивим групама. Школа има успостављене механизме за идентификацију ученика са изузетним способностима и ствара услове за њихово напредовање (акцептација; обогаћивање програма). Школа сарађује са релевантним институцијама и појединцима у подршци ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима.

У области Emoci, констатује се изузетно добра оствареност: развијено сарадње на свим нивоима и Школа као центар иновација и васпитно-образовне изузетности. Добро су остварени и:

успостављање добрих међуљудских односа, подршка и промоција резултата ученика и наставника и функционисање система заштите од насиља.

У Школи се доследно реагује на сваку пријаву насиља и с тим у вези комуницира се са другим, основним школама које ученици похађају. Донета су правила понашања у установи, Правилник о заштити и безбедности ученика, Правилник о безбедности информационо-комуникационог система Школе, посебни програми у оквиру Школског програма. Мере и санкције за дискриминаторско понашање су предвиђене планом рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. У Школи је развијена сарадња и комуникација на свим нивоима, предвиђена је подршка одељенских старешина и Ученичког парламента у адаптацији ученика првог разреда; нису предвиђени разрађени поступци прилагођавања на нову школску средину, а у оквиру посебних активности наставника и стручне службе, на нивоу планирања и програмирања наставе. Иако се поштује и уважава законска регулатива у вези са насиљем и дискриминацијом међу ученицима и организују радионице са превентивним садржајима, нема података о примени одређених техника за превенцију и конструктивно решавање проблема; неупадљива су правила понашања у школском простору. Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу јавним истицањем и похваљивањем у Школи, приликом организовања школских манифестација, обавештења, на нивоу локалне заједнице, у оквиру планирања концертних активности, наступа и такмичења. Најуспешнији ученици се промовишу и награђују кроз наградне фондове и организацију концерата. Ученици се мотивишу за различите облике наставних и ваннаставних активности.

Наставници су упознати са принципима и начином примене инклузивног образовања путем ИОП 3, у оквиру стручног усавршавања на нивоу установе. Настава за ученике са сметњама у развоју је индивидуализована тако да се постижу очекивани резултати; остали ученици су учествовали у изради дидактичког материјала за ученике са развојним сметњама, у хуманитарној акцији „Уметност-хуманост“ заједно са основном школом „Свети Сава“ и Школом примењених уметности у Шапцу. У Школи је изложен пано на тему „За Школу без насиља“. У плану рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања јасно су дефинисане индивидуалне одговорности; о безбедносном стању у Школи редовно се извештавају ученици, наставници и родитељи. У Школи се организују и реализују превентивне теме на часовима одељенског старешине, превентивне радионице и хуманитарни концерти у склопу превентивних активности. Недостаци података о примени процедуре када су у питању други или трећи ниво насиља може се објаснити тиме да се у овој Школи не региструју такве појаве.

Ученички парламент има видљиву и значајну улогу у животу Школе, што се препознаје у бројним активностима, између остalog: у испитивању интересовња ученика за ваннаставне активности, у подршци у прилагођавању ученика првог разреда, у упознавању/учешћу у анализи успеха ученика, у давању предлога за побољашање живота и рада Школе. Води се рачуна о стручном усавршавању запослених, наставници се подржавају у превазилажењу тешкоћа и увођењу иновација у рад, вођењу портфолија, међусобној сарадњи и размени. Школа сарађује са једним бројем родитеља, али се и у процесу самовредновања истиче потреба за већом присутношћу и ангажовањем родитеља. Иако се очекује присуство/учешће родитељима у садржајима у којима могу дати велики допринос квалитету рада Школе (нпр. превентивне активности), родитељи су најчешће присутни у организацији и реализацији концерних активности, на наступима и приликом такмичења ученика.

С обзиром на садржај рада, циљне групе наставника и ученика, организациону сложеност рада Школе и специфичан педагошки рад наставника, учешће и успехе на бројним фестивалима и такмичењима, како домаћим тако и иностраним, може се закључити да је Школа препознатљива

по својој изузетности у локалној и стручној заједници. Континуирано преиспитивање сопствене васпитно-образовне праксе, њено мењање и унапређивање се препознаје у наставничким и ученичким портфолијима и педагошкој документацији – педагошкој свесци. Планирање наставе се формално презентује - без иновација и самоевалуација у оперативним плану. Јаке стране Школе се односе на међусобну сарадњу у презентовању Школе у окружењу и шире и на сарадњу са другим школама и институцијама. У Школи су формирани потребни тимови, укључујући и тимове који имају специфичан спектар деловања па би могли бити део других тимова (примери: Тим за превенцију дроге у образовно-васпитним установама, Тим за статистичку обраду података), са плановима рада и извештајима о раду који упућују на систематичност и континуитет у раду. Иновативна пракса се односи на садржаје и активности у оквиру специфичности Школе (учешће у културним манифестацијама, наступи ученика и наставника, успеси на такмичењима и смотрама), што није праћено одговарајућим квалитетом и квалитетом акционих истраживања – евидентирањем, предлозима и новим решењима. Сви начини, могућности и садржаји акционих истраживања у Школи се не иссршљују само спроведеним анкетирањем у областима и стандардима квалитета рада које се спроводи у циљу доношења Развојног плана.

У области ***Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима***, три стандарда су добро остварена (руковођење директора је у функцији унапређивања рада школе, функционисање система за праћење и вредновање квалитета рада, људски ресурси су у функцији квалитета рада школе), док су три изузетно добро оцењена (лидерско деловање директора омогућава развој школе, материјално-технички ресурси се користе функционално, школа подржава иницијативу и развија предузетнички дух).

У Школи постоји јасна организациона структура са дефинисаним процедурама и носиоцима одговорности. Стручна тела и тимови су формирани у складу са потребама школа и компетенцијама запослених, али је потребна прецизнија поставка са циљем реалних остварења. Директор обезбеђује услове да запослени, ученички парламент и савет родитеља активно учествују у доношењу одлука у циљу унапређења рада школе, али постоји простор за већу укљученост свих актера. У циљу мотивисања запослених, директор примењује различите механизме за мотивисање запослених. Постоје похвале на стручним органима, али су пожељна и креативнија решења упркос материјалним ограничењима. У Школи функционише систем за праћење и вредновање квалитета рада, али учешће директора у редовно остваривање увида и надзора у образовно-васпитни рад може бити свеобухватније и чешће реализовано. У време спровођења спољашњег вредновања, Школа још увек није имала наставнике који су напредовали у звању.

На основу постојећих индикатора, констатује се у највећој мери оствареност лидерског деловања директора које омогућује даљи развој школе.

Запослени се подстичу на стручно усавршавање у установи и ван ње. Постоји јасно дефинисан програм стручног усавршавања и професионалног развоја запослених. Изражена је потреба за стручним усавршавањем из компетенција 3 и 4. Запослени учествују у самовредновању, упознати су са начином спровођења спољашњег вредновања, али нема конкретног плана унапређивања и професионалног деловања на основу вредновања. Постоји добра сарадња наставника и стручне службе, али још нема конкретне акције умрежавања између школа у овој области рада. Наставници примењују нове начине и методе рада у извођењу наставе и поучавању ученика. Уведено је у праксу држање угледних/огледних часова, али њихова реализација није равномерно распоређена.

У свим учионицама су створени услови за квалитетно извођење наставе. Доградњом спрата на школском објекту добијено је 16 нових учионица, чиме су створени оптимални услови за рад; постоји прецизан план набавке опреме која још недостаје. Наставна средства и постојећа опрема школе користе се у пуној мери и у употреби су у свакодневном раду са ученицима.

Школа у великој мери користи расположиве ресурсе локалне заједнице у функцији наставе и учења. Чести су наступи ученика и наставника у институцијама културе, школским и другим просторима у граду и окружењу. Остварује се значајна сарадња са основним и средњим школама, установама културе у граду и ширем окружењу. Школа је члан заједнице музичких и балетских школа Србије. Тим за реализацију школских пројеката ради на организовању традиционалних такмичења у школи. Актуелни школски пројекти су нпр. „Међународни фестивал младих пијаниста“ и „Фестивал гудача“. Фестивал „Класик арт“ финансијски подржава и једна страна компанија (обезбеђује награде за закмичаре). Учешћем на манифестацијама у граду, наступима у установама културе, ученици и наставници су у прилици да унапреде компетенције. Укљученост ученика и родитеља видљива је кроз активности у самовредновању кључних области, али и кроз манифестацију *Музицирајмо заједно*. Директор остварује сарадњу и са институцијама и установама из ширег окружења, као и прекограницну сарадњу.

На основу процене квалитета рада школе у прописаним областима и индикаторима, сходно Правилнику о вредновању квалитета рада установа („Службени гласник РС”, бр. 10/2019), констатује се оствареност свих 23 стандарда у областима квалитета, који се вреднују у средњим школама, од којих је 8 стандарда – ниво 4, а 15 стандарда - ниво 3. Тиме је музичка школа „Михаило Вукдраговић“, Шабац остварила **укупни ниво квалитета 3 – оцена 3**, за који је потребно више од 75% остварених стандарда (ниво 3 или ниво 4).

Извештај је сачињен у 5 (пет) истоветних примерака, од којих се 2 (два) достављају Школи и 3 (три) примерка остају у документацији Школске управе, односно, Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

*

Чланови Тима за спољашње вредновање:

др Зорица Јоцић

Зорица Јоцић

Катарина Петровић

Катарина Петровић

Љиљана Рељић

Љиљана Рељић

Ђоко Петровић

Ђоко Петровић

Дражан Милосављевић

Дражан Милосављевић

